

den 2 DEC 1950

A. Dnr 100.

R e s o l u t i o n.

Länsstyrelsen i Uppsala län prövar, med stöd av 107 § byggnadslagen den 30 juni 1947, skäligt fastställa ett å länsarkitektkontoret i Uppsala uppgjort, å en den 20 juli 1948 upprättad och senast den 17 maj 1950 reviderad karta med tillhörande beskrivning åskådliggjort förslag till byggnadsplan för Järlåsa stationssamhälle i Järlåsa socken.

Tillika finner länsstyrelsen skäligt att till efterrättelse inom ifrågavarande område fastställa följande

"Byggnadsplanebestämmelser för Järlåsa stationssamhälle i Järlåsa socken i Uppsala län.

§ 1.

Byggnadsplanecorrådets användning.Kom. 1. Byggnadskvarter.

- a) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- b) Med HB betecknat område skall huvudsakligen användas för handels-, hotell- och därmed jämförligt ändamål. Dock må området till mindre del användas för bostadsändamål.
- c) Med IB betecknat område får användas endast för småindustri och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostadshus här uppföras.
- d) Med I betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål.
- e) Med It betecknat område får användas endast för timmerupplag.
- f) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Överlantmätaren.

Mon. 2. Trafikområde.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägs-,
trafik- och därmed sambörigt ändamål.

Mon. 3. Jordbruksområde.

Med Jt betecknat område får användas endast för trädgårds-
ändamål.

§ 2.

Byggnadsätt.

Mon. 1.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med
varandra sammanbyggs. Byggnadsnämnden äger dock medgiva byggnads
indragning från grannes tomtgräns, om detta prövas vara förenligt
med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

Mon. 2.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som upp-
förs fristående.

§ 3.

Hushöjd.

Mon. 1.

Å med I eller II betecknat område får byggnad icke uppföras
till större höjd än respektive 5,2 och 7,6 meter.

Mon. 2.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras
till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 4.

Mon. 1.

Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras med
respektive högst en och två våningar.

Mon. 2.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind
inredas.

§ 5.

Takfall.

Inom område där vindsinredning icke medgives får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 7.

Områden, som skola hållas tillgängliga för särskilt allmänt ändamål.

Mon. 1.

Med z betecknat område skall hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.

Mon. 2.

Å med u betecknat område få anordningar icke vidtagas, som hindra underjordiska, allmänna ledningars främmande och underhåll.

§ 8.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Till gata eller annan allmän plats, som är begränsad med kvartersgräns, försedd med ringbeteckning, får körbar ut- eller infart från angränsande fastighet icke anordnas.

§ 9.

Undantag.Mon. 1.

Utan hinder av vad i § 1 föreskrives angående områdes an-

4.
vårdning må bostäder för respektive anläggningars tillsyn
och bevakning uppföras eller inredas.

Mon. 2.

Inom område, som enligt 1 § är angivet för bostadsändamål
må även inredas lokaler för handel och hantverk."

Till följd av vad i 150 § tredje stycket byggnadslagen är
stadgat, må klagan över länsstyrelsens beslut föras allenaat av
sakkigare som i ärendet framställt yrkande vilket helt eller del-
vis lämnats utan bifall.

Ändring i detta beslut sökes hos Kungl. Maj:t genom besvär,
vilka, för att bli prövade, skola hava inkommit till Kungl.
Kommunikationsdepartementet inom en månad härfter.

Uppsala slott i landskansliet den 24 juli 1950.

På länsstyrelsens vägnar:

Einar Rolander

Hilding Holmavall

Bestyrkes; på tjänstens vägnar:

Anna Herman

den 13 JUN 1952

A. Dnr. 100/
H. 50.Avskrift.

Beskrivning till förslag till

B Y G G N A D S P L A N

för

J Ä R L Å S A S T A T I O N S S A M H Ä L L E

i Järlåsa socken, Uppsala län.

Resolution
plans
rättande
te plan-
rådets be-
nsning.

Länsstyrelsen har genom resolution av den 19 januari 1941 förordnat om plans upprättande över ett område, som innesluter befintlig tätbebyggelse jämte viss mark för nyexploatering.

Då inom tätbebyggelsen ganska stora områden ligga outnyttjade, har planområdets gränser lagts ganska snävt för att därmed åstadkomma en koncentration av bebyggelsen. Därmed vinnes att planerade vägar jämte vatten- och avloppssystem utnyttjas på ett ekonomiskt sätt.

Prognos.

Invånarantalet inom tätorten uppgår i nuvarande stund till drygt 300. Huvudparten av dessa äro anställda vid samhällets industrier, varav två, Mjölkscentralens gräddfabrik och Järlåsa Såg och Tegelbruk, äro synnerligen livskraftiga. Av de inom industrierna anställda äro många bosatta utanför tätorten. Man får emellertid räkna med att när förhållandena på bostadsmarknaden lättar, dessa utanför samhället boende komma att flytta till tätorten. Räknar man så även med en naturlig utveckling av industriernas verksamhet, torde invånarantalet stiga avsevärt under närmaste decennier. Denna utvecklingsprognos är förmodligen beroende av frågan huruvida Järlåsa blir huvudort inom storkommunen eller ej. Blir så fallet, kommer först och främst central-skola och kommunala förvaltningsorganen att kräva arbetskraft, men därjämte kan man påräkna att många människor inflytta i förhoppning om goda framtidsutsikter i en växande huvudort.

Utdyn-
skter vid
aneringen Sala

Järnvägen (Uppsala - Sala) och länshuvudvägen (Uppsala -

uppdelar samhället i två partier, mellan vilka sambandet

20-7
1948

hålles genom en förbindelseled över järnvägen. Olägenheterna att behöva korsa dessa trafikleder vid förflyttning inom samhället äro uppenbara. Största delen av bebyggelsen är emellertid grupperad norr om järnvägen till det område, som är mest lämpat för bostadsändamål.

Länsarkitektkontoret har med utgångspunkt från nämnda förhållanden anlagt följande huvudsynpunkter vid planeringen.

- 1) Huvudparten av framtida bostadsbebyggelse förlägges norr om järnvägen.
- 2) Söder om järnvägen planeras endast för bostäder i den utsträckning, som erfordras för ett ekonomiskt utnyttjande av vägar jämte vatten- och avloppsanläggning.

Nytt industriområde skapas söder om järnvägen.

Samhällscentrum förlägges inom norra bebyggelsepartiet vid allmän väg till Järlåsa kyrka - så nära ortens tyngdpunkt som möjligt.

gatunät.

Samhället genomkorsas i ungefärlig öst-västlig riktning av länshuvudvägen Uppsala - Sala, som här ligger parallell med järnvägen Uppsala - Sala. Från norr passerar en allmän väg från Järlåsa kyrkby samhället och skär järnvägen, varefter den fortsätter söderut in i Skogs-Tibble kommun. Till samhällets vägsystem ansluter även en mindre enskild väg från nordväst.

I föreslagen plan har utsläppen på länshuvudvägen koncentrerats till tre punkter på inbördes avstånd av 350 resp. 470 m., från väster till öster räknat. Ur trafiksäkerhetssynpunkt har utsläppen blivit för många på denna korta sträcka, men har arrangementet måst accepteras för att gatunätet inom samhället skall funktionera tillfredsställande. Utöver dessa anslutningar till länshuvudvägen kan öster om Mjölkcentralen liggande samfällid väg utnyttjas för gångtrafik, då den i planen markerats som park.

Körbar ut- eller infart över gränsen mellan norr om länshuvudvägen beläget industriområde och länshuvudvägen har i viss grad medgivits. Sålunda får Mjölkcentralen bibehålla sin över vägen gående förbindelse med järnvägens lastkaj under förutsättning att, vid de tillfällen då överfart sker, noggrann bevakning upprätthålles. Samma sak gäller Järlåsa Såg och Tegelbruk, som fått tillstånd nyttja tre av sina portar i plank mot vägen.

Lösningen av trafikpunkten vid korsningen mellan länshuvudvägen och allmänna vägen har utarbetats i samråd med vägförvaltningen i Uppsala län, som även har givit direktiv beträffande allmänna vägars bredder.

Gatunätet inom samhället är uppbyggt enligt principen matargator - bostadsgator. Där så varit möjligt har dessa gator givits bredderna 12 m., 9,0 m. och 4,5 m. resp. där sektionen utnyttjas enligt nedan:

- A. Matargata 12.0 m. Dubbla diken (2 x 1,5 m), parkering 2,5 m., körbana 2 bilar 6,5 m.
- B. Bostadsgata 9,0 m. Dubbla diken (2 x 1,5 m), körbana och parkeringsplats 6,0 m.
- C. Bostadsgata 4,5 m. Enkelt dike 1,5 m., ingen parkering, körbana 3 m.

Vid behov kunna diken igenläggas och bilda gångbanor.

tads-
åden
I princip ha bostäderna så grupperats att de större enheterna ha mer central belägenhet, då däremot i planens ytterområden en lägre exploatering föreslagits. Sålunda har utmed allmänna vägen mellan länshuvudvägen och torgplatsen föreslagits lamellhus i 2 vån. med ett husdjup av cirka 11 m. Huskropparnas längder äro jämna multiplar av det mått, som ett trapphus med normala lägenheter kräver. I nordvästra delen av planområdet å fastighet Släpsta stora 1³⁷ har föreslagits en radhuslänga i 2 vån. cirka 11 x 75 m. I övrigt har inom området huvudsakligen redovisats villor i I, IV och II vån. alltefter kravet på exploatering och med hänsyn till

terrängens lämplighet.

ocial-
råden.

I centrum av bebyggelsen norr om järnvägen har förlagts område med byggnader för allmänt ändamål jämte butiker. Skolan har här fått en placering, som möjliggör att vissa av dess lokaler utnyttjas i samband med det vid torgplatsen tänkta kommunalhuset. Detta utnyttjande av skolan jämte skoltomtens otvivelaktiga trevnadsvärden talar för att denna förläggning av skolan är förmånligare än den tidigare föreslagna, där svårigheter dessutom uppstå beträffande klassrummens orientering mot lämpligt väderstreck. I denna fråga har kontoret samrått med undervisningsrådet Karnell i Kungl. Skolöverstyrelsen.

Befintlig brandstation är väl belägen och har endast en utvidgning av området för densamma föreslagits.

Järlåsa två större industrier har ett olämpligt läge, men länsarkitektkontoret har sökt i den mån omkringliggande bebyggelse ej störes tillmötesgå de krav på expansionsutrymmen, som framställts. Det bör dock framhållas att industriförläggningar som dessa alltid äro synnerligen riskabla med hänsyn till ev. bränder. Kontoret har likväl på grund av industriernas betydelse för orten prutat på gängse krav vad beträffar skyddsområden, vilka speciellt mot nordväst äro synnerligen otillräckliga.

För framtida industrier har ett större område, mindre lämpligt för bostadsbebyggelse, reserverats i sydvästra delen av samhället, där goda möjligheter för utdragande av stickspår finnas.

Handelsträdgården i sydöstra plandelen har givits goda expansionsmöjligheter genom att, förutom fastigheterna 1¹⁰⁴ och 1¹², den för bostadsändamål olämpligaste delen av fastigheten 1¹¹¹ redovisats för trädgårdsändamål.

Änna
punkter
bo-
stomts
lek.

Vid planens upprättande har eftersträfvats att gator liksom framtida anläggningar för vatten och avlopp utnyttjas på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt. Principen har därför varit att i

9

möjligaste mån begränsa tomtplatsernas utsträckning utmed gata d. v.s. att utmed en given gatusträcka kunna betjäna högsta möjliga antal tomtplatser. Vid nyplanering har föreslagen tomtindelning utformats enligt dessa principer, vilka tillämpade på en tomt om 1000 m² ger en längd utmed gata av c:a 20-25 m. och ett tomtdjup av 50-40 m. De stora befintliga bostadstomter, vars utsträckning längs gata är upptill 100 m. skulle komma att belasta nämnda kollektiva inrättningar synnerligen oekonomiskt. Kontoret har därför förutsatt en framtida uppdelning av dessa tomter, vilket torde vara nödvändigt för att planen med sina gator och anläggningar för vatten och avlopp skall vara genomförbar.

Byggnads-
areal,
lokal-
areal m.m.

Byggnadsplaneytan	75,5 har
Parker	16 har
Gator och torg	9 har
Parker, gator och torg i % av byggnadsplaneytan	33,5 %
Industriområden	11 har
Skoltomt	2,2 har
Handelsträdgård	1,4 har

Vid fullt utbyggnad enl. planen.

Antal villor I	c:a 40
Antal villor IV	c:a 80
Antal villor II	c:a 40
Radhus II	75 m.
Hyreshus II, ant. trapphus	7 st.
Invånarantal	800-900 personer

Uppsala den 21 febr. 1950.

Viking Göransson
länssarkitekt.

Per O. Lagergren
arkitekt.

Bestyrkes; på tjänstens vägnar:

Anna Hermansson